

Het Groninger Gasberaad: Bewoners & Maatschappelijke organisaties doen mee!

"Om vertrouwen te winnen moet je vertrouwen geven"

Wat wij willen is een platform dat de stem en ziel van de Groninger samenleving in het gaswinningsdossier kan vertegenwoordigen. Het is onze overtuiging dat een betekenisvolle stem en inbreng tegenover al het "overheidsgeweld" onderscheidend is en zeker zinvol kan zijn. 'Countervailing power' om in goed Groningse governancetermen te spreken. Maar alleen als de overheden en de NCG daar ook de meerwaarde van kunnen inzien. Dat is randvoorwaarde nummer 1!

Voor ons staat die meerwaarde niet ter discussie staat en dus hebben wij ons af gevraagd hoe wij die ambitie zouden kunnen realiseren. Wat is nodig om een goede betrokkenheid van burgers en maatschappelijke organisaties te borgen?

Er zijn veel burgers en belangengroeperingen/maatschappelijke organisaties die in aanraking komen met de negatieve gevolgen van de gaswinning. Ieder afzonderlijk kan daar weinig tegen doen. Deze instanties en burgers moeten zich kunnen verenigen in één platform. Zo kunnen ze de krachten bundelen en kunnen er prioriteit en hoofdlijnen worden gesteld. Samen staan we sterker.

Dit platform dat, uitsluitend op het gaswinningsdossier, de samenleving vertegenwoordigt moet een eigen naam en profiel krijgen: *Het Groninger Gasberaad*. *Het Groninger Gasberaad* biedt een helpende hand aan burgers, behartigt diens belangen en heeft periodiek overleg met de NCG, het CVW en de NAM zolang deze laatste directe bemoeienis houdt met de uitvoerende praktijk. Dit overleg is in de governance structuur van de NCG te positioneren als de *maatschappelijke stuurgroep*, naast de bestuurlijke stuurgroep.

Voor ons is een tiental uitgangspunten van belang voor het functioneren van het Groninger Gasberaad:

1. Actieve deelname

We beogen met het Groninger Gasberaad in de maatschappelijke stuurgroep een actieve deelname te hebben aan het proces voor behoud en herstel van Groningen. Dat betekent dat het Groninger Gasberaad actief deelneemt aan de totstandkoming van de adviezen van de NCG voor de minister. Het betekent ook eigen agendering en ongevraagde adviezen én controle op de uitvoering. We willen nadrukkelijk niet alleen op hoog abstractieniveau over beleidskaders praten, maar ook over de praktijk van alle dag!

2. Brede vertegenwoordiging

We zouden de samenstelling verder 'open willen gooien', ook maatschappelijke organisaties of sectoren die nu niet vertegenwoordigd zijn (bijv. onderwijs en zorg) willen we uitnodigen. We willen er, mede door een diverse samenstelling, voor waken dat het geen platform van instituties wordt maar een platform waar alle Groningers zich in kunnen herkennen. In dat kader willen we ook op zoek naar een balans tussen consistentie en roulatie van deelnemers. En naar een nauwe samenwerking met, of misschien zelfs deelname van, de Economic Board. Het Groninger Gasberaad moet breed geworteld zijn in de samenleving. Maatschappelijke organisaties willen de basis daarvoor bieden.

3. Diversiteit in samenstelling

De delegatie van het Groninger Gasberaad die aan het overleg met NCG/CVW/NAM deelneemt moet niet te groot maar wel substantieel zijn. We denken aan minimaal zeven, maximaal dertien leden. De samenstelling moet breed zijn, zowel vertegenwoordigers van

sectoren, van grote achterbannen als ook vertegenwoordigers van expertise en/of een combinatie daarvan. Maar er zou ook ruimte moeten zijn voor individuele burgers die aangeven een actieve bijdrage te willen leveren. De gedachte is een kern van een aantal maatschappelijke organisaties aangevuld met expertise en burgerleden. Wat ons betreft zou overigens de GBB nog steeds tot die kerngroep moeten en kunnen behoren.

4. Naast NCG ook NAM/CVW als gesprekspartner

Niet de woorden maar de daden tellen! Daarom willen wij naast het voeren van de beleidsdiscussies ook de uitvoering in de praktijk nauwgezet volgen. Om die reden hechten wij er aan dat ook CVW en (voorlopig) NAM net als de NCG gesprekspartner zijn van het Groninger Gasberaad in de maatschappelijke stuurgroep. Immers, daar gebeurt het echte veldwerk wat zo bepalend is voor hoe burgers de aanpak uiteindelijk waarderen.

5. Meer dan overleg

Behalve een goed samengestelde en voorbereide delegatie aan de maatschappelijke stuurgroep te leveren denken wij dat het Groninger Gasberaad meer nodig heeft om legitiem te kunnen functioneren. Zo gaan wij ervan uit dat de Leefbaarheidsprogramma's die nu in beheer van de maatschappelijke organisaties zijn, dat ook in de toekomst blijven, waarbij kaderstelling en keuzes aan de maatschappelijke stuurgroep worden geagendeerd. Het initiëren en opdrachtgever zijn van onafhankelijk onderzoek hoort ook bij de taak van het Groninger Gasberaad, evenals het faciliteren van de achterbanconsultaties maar ook her organiseren van (thematische) gespreksrondes met de burgers.

6. Openbaarheid

Wij hechten eraan dat de reguliere vergaderingen van het Groninger Gasberaad met de NCG, CVW/NAM in de openbaarheid plaatsvinden.

7. Belangeloos en onafhankelijk hulpverleners

Wat het Groninger Gasberaad naast gesprekspartner van de autoriteiten ook wil kunnen bieden is individuele ondersteuning van burgers die daar behoefte aan hebben. Er melden zich zowel bij de Dialoogtafel als bij de verschillende maatschappelijke organisaties veel burgers die hulp vragen. Soms gaat het om simpele dingen (het invullen van een formulier, of het zoeken naar bevestiging of ze iets kunnen tekenen of niet, consequenties van keuzes die ze niet kunnen overzien, enz.) soms om zwaardere zaken die vast lijken te zitten. Op dit moment kan de Dialoogtafel noch belangenclubs als GBB en Samenwerking Mijnbouwschade Groningen of andere maatschappelijke organisaties werkelijk iets betekenen voor deze mensen. Dat heeft een enorm frustrerend effect. Voor deze mensen moet iets geregeld worden en wij denken dat de bestaande instanties maar ook de nieuwe overheidsdienst daarvoor niet geschikt zijn. NAM, CVW, gemeenten, en overheidsdienst zijn allemaal spelers in het veld die besluiten nemen over schade afhandeling, versterken en verduurzamen van woningen en andere gebouwen. Burgers, en zeker burgers die het vertrouwen in overheidsinstanties kwijt zijn, willen daar geen beroep op doen wanneer ze hulp nodig hebben. Die willen een club waarvan ze weten dat die geen ander belang heeft, dan hen zo goed mogelijk te adviseren. Wanneer dit niet via het kanaal van het Groninger Gasberaad georganiseerd gaat worden voorspellen wij dat steeds meer commerciële partijen gaan inspelen op die behoefte. Hoewel er ongetwijfeld commerciële partijen zijn die die rol professioneel en integer kunnen oppakken denken wij dat het op de lange termijn niet goed is voor de burgers en niet goed is voor het proces. Wij willen met een servicebureau van het Groninger Gasberaad een alternatief bieden. Geen enkel ander belang dienen dan dat van de burgers betekent ook géén financieel belang hebben.

8. Onafhankelijk voorzitter

We willen het overleg van het Groninger Gasberaad met de NCG en CVW/NAM laten voorzitten door een externe, onafhankelijk voorzitter.

9. Rechtspersoon

Het Groninger Gasberaad moet een rechtspersoon worden. Dat kan een stichting zijn maar misschien zijn ook andere rechtsvormen mogelijk. Dat zou nader uitgezocht moeten worden. Belangrijk is dat het platform onafhankelijk kan opereren en in de positie is om budget te beheren.

10. Budget

Het spreekt voor zich dat voor dit model van het Groninger Platform een budget nodig is. Voor ondersteuning, communicatie en onafhankelijk onderzoek waar het gaat om de werkzaamheden voor de maatschappelijke stuurgroep en budget voor het opzetten en exploiteren van een servicebureau. Wij dienen hiervoor een begroting in, in het kader van het Meerjaren Programma NCG.

Met deze tien punten denken wij iets te kunnen organiseren waar bewoners zich in herkennen, waar bestuurders een duidelijke gesprekspartner hebben en waar met professionaliteit en betrokkenheid het gebied wordt geholpen.

Jan Boer, Groninger Dorpen

Willie Dieterman, Woningbouwcorporaties

Theo Hoek, Cultureel Erfgoed

Roelof Schuiling, NMF-Noord

Annette van Velde, LTO-Noord

Jan Wigboldus, Samenwerking Mijnbouwschade Groningen

Lambert de Bont, persoonlijke titel

Corine Jansen, persoonlijke titel

Cor Zijderveld, vooralsnog op persoonlijke titel (achterbanraadpleging SBE loopt nog)